

İHKM: Alanımızın Sorunları ve Çözüm Önerileri «Asistan Gözüyle»

Dr. Selva Ala-Selek

İstanbul Tıp Fakültesi

İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD

Sunum Planı

Tıpta uzmanlık öğrencisi/asistan hekim tanımı

İHKM uzmanlık eğitimi içeriği

İHKM asistan hekimlerinin sorunları ve çözüm önerileri
başlıklı anketin sonuçları

Uzmanlık Öğrencisi/Asistan Hekim Kimdir?

- Resmi olarak ve en yalın haliyle uzmanlık eğitimi gören kişileriz

Sorunlarımız Ortak !

- Hiçbir asistan hekim yaşadığı sorunu tek başına yaşamamakta, yurdun dört bir yanında birçok arkadaşımız da benzer sorunları yaşamaktadır
- Sorunların bu kadar ortak olduğu düzlemde, onları çözmenin yolu da yan yana olmaktan ve beraberce çözüm aramaktan geçer

Ülkemizde İHKM alanının gelişimine katkıda bulunmak

Asistanlık ve genç uzmanlık süreçlerinde karşılaşılan özlük, eğitim ve sosyal hak kayıplarının tespitine ve ortadan kaldırılmasına yönelik gerçekleştirilecek çalışmalarda yer almak

İHKM Uzmanlık Eğitimi

- Tıpta uzmanlık kurulu çekirdek eğitim müfredatı (23 Aralık 2021)
Uzmanlık öğrencilerine alana özgü temel yetkinlikleri kazandırmak
- İHKM uzmanlık öğrencileri
 - Enfeksiyon hastalıklarına **tanı koyan, patogenezi bilen, tanıya yönelik yöntem ve standartları** uygulayan
 - **Konsültasyon hizmetiyle** diğer alanlara tıbbi destek sağlayan
 - Toplumda ve hastanede **enfeksiyon kontrol süreçlerini** yöneten
 - Enfeksiyonlara bağlı oluşan **halk sağlığı sorunlarına** çözüm üretebilen kişiler olmalı
- Uzmanlık öğrencilerine bu amaç doğrultusunda **teorik ve uygulamalı** öğrenim etkinlikleriyle mesleği icra etmeleri için gereken bilgi, beceri ve tutum kazandırılması hedeflenmelidir

İHKM Uzmanlık Eğitimi

Toplam eğitim süresi 5 yıl

- Enfeksiyon hastalıkları kliniği
- Klinik mikrobiyoloji laboratuvarı
- Hastane enfeksiyon kontrol programı
- Poliklinik ve konsültasyon hizmetleri
- Belirlenen rotasyon dalları
 - İç Hastalıkları – 6 ay
 - Radyoloji – 2 ay
 - Göğüs Hastalıkları – 1 ay
 - Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları – 1 ay
 - **Yoğun Bakım – 2 ay (30 Haziran 2021)**

İHKM Uzmanlık Eğitimi

- İHKM tıpta uzmanlık eğitimi veren kurum sayısı : 90
 - Üniversite Hastanesi: 48
 - Eğitim ve Araştırma Hastanesi: 31
 - Şehir Hastanesi: 11
- Öğrenci/Eğitici : 3/1

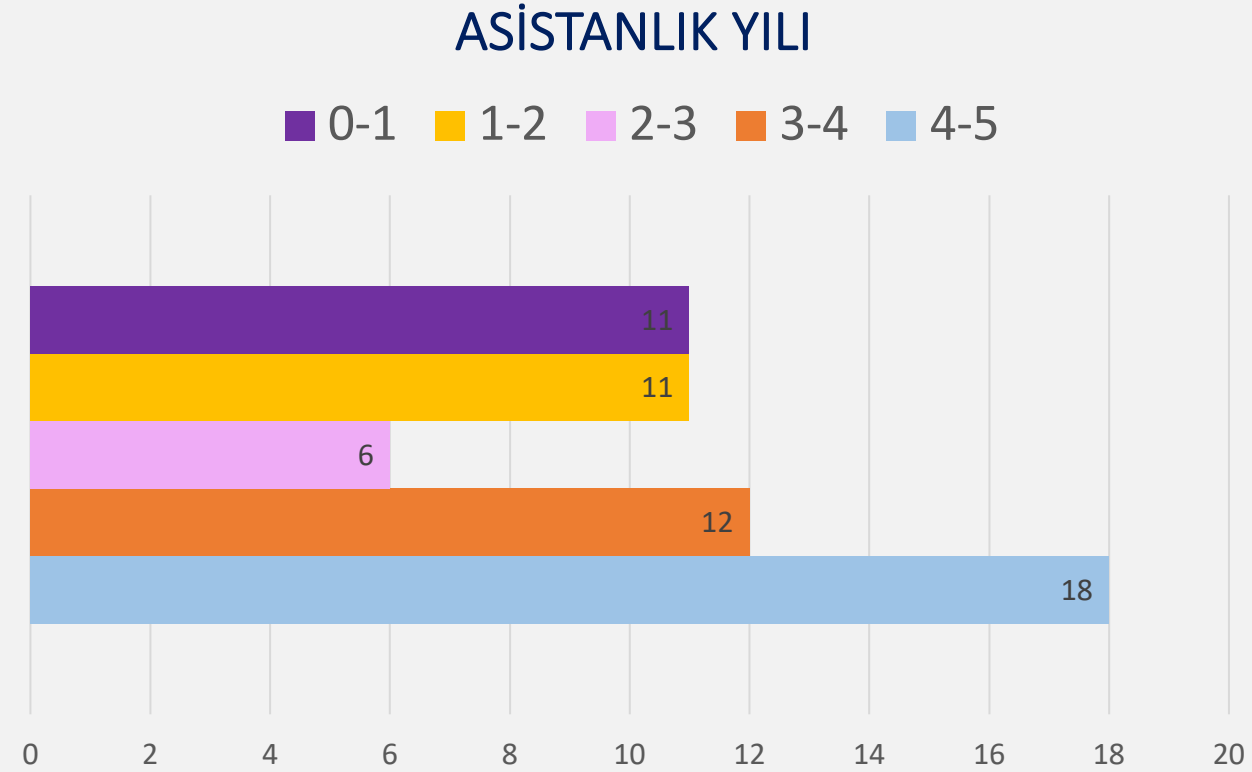
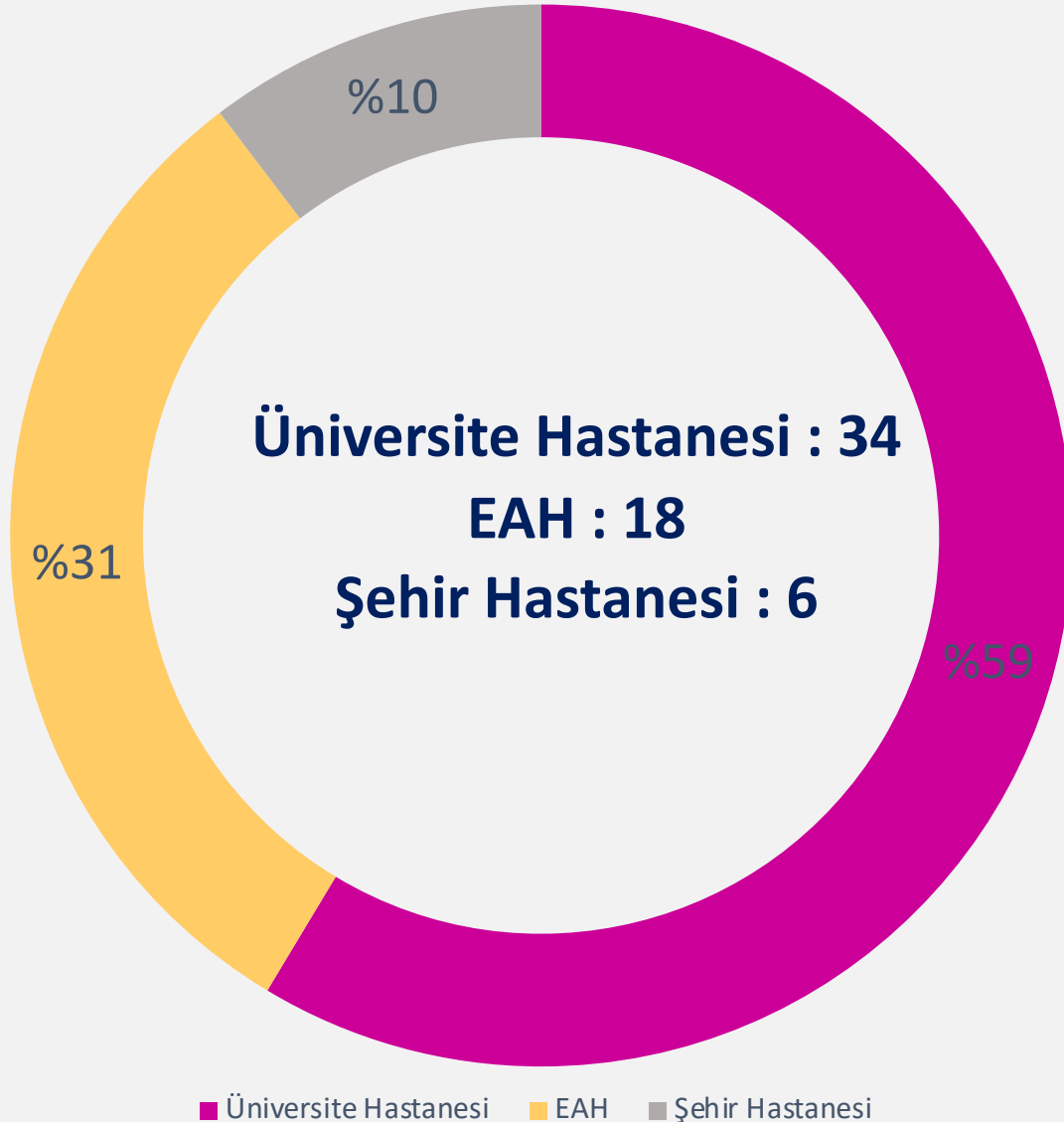

İHKM : Alanımızın Sorunları ve Çözüm Önerileri

"Klimik 2022 - İHKM : Alanımızın Sorunları ve Çözüm Önerileri / Asistan Gözüyle" oturumunda sonuçlarını kullanmak üzere oluşturduğum bu anket, genç asistan hekimler için daha iyi bir eğitim ve çalışma hayatı oluşturulması amacına hizmet etmek için hazırlanmıştır. Değerli görüş ve katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Katılımcı sayısı : 58

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

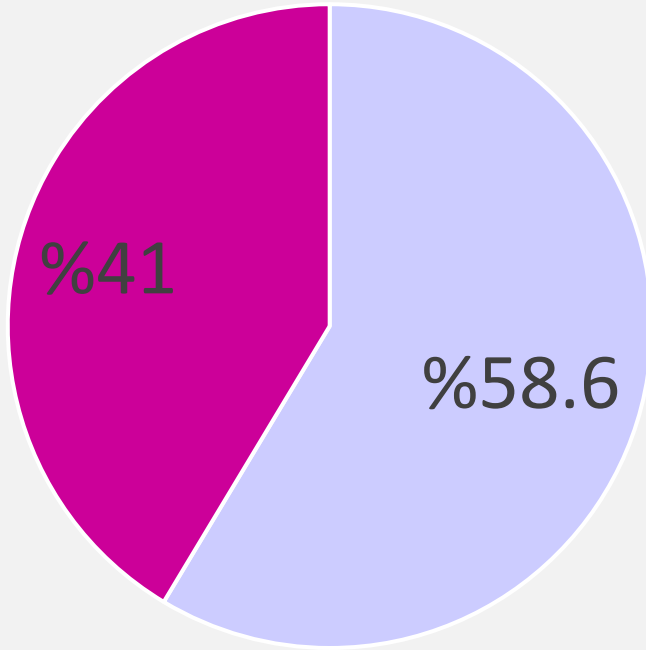
Katılımcıların %74.1'i (43/58) İHKM uzmanlığını tanıyarak ve isteyerek tercih etmiş

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- Kliniklerdeki asistan sayıları oldukça değişken, artış eğiliminde
 - En az asistan bulunan klinikte 4 asistan (üniversite hastanesi)
 - En fazla asistan bulunan klinikte 35 asistan (eğitim ve araştırma hastanesi)
- Tutulan nöbet sayısı
 - %50'si (29/58) ayda < 4 nöbet
 - %50'si (29/58) ayda 4-8 nöbet
- Tüm katılımcılar eğitim süresini yeterli buluyor, %55.2'si (32/58) eğitim süresinin kısaltılabileceğini düşünüyor

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- Tıpta uzmanlık kurulu (TUK) çekirdek eğitim müfredatına uygun bir eğitim alıyor musunuz?

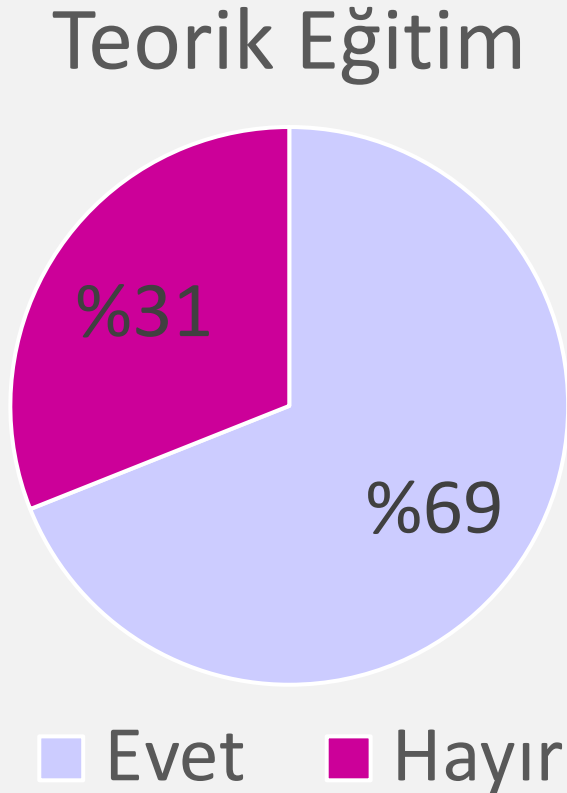

■ Evet ■ Hayır

Çekirdek eğitim müfredatının uygulanması ve klinikler arasında eğitim eşitliğinin sağlanması tüm kliniklerin öncelikli hedefi olmalıdır

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

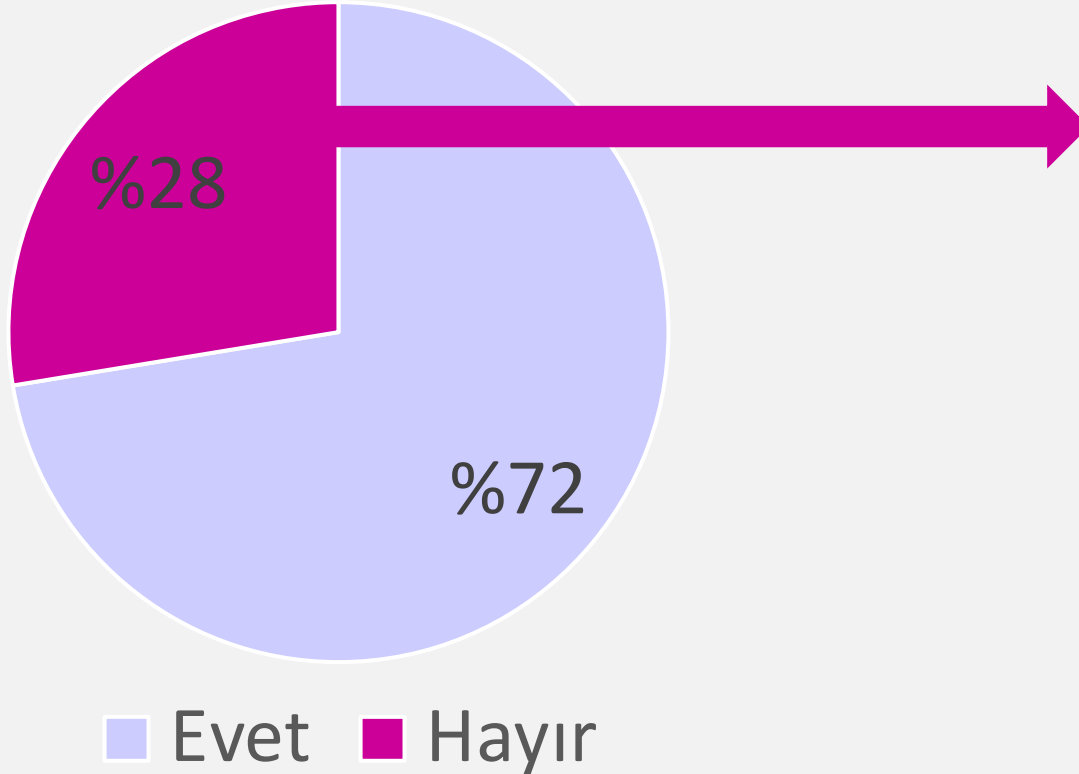
- Bulunduğunuz klinikte düzenli teorik eğitim, eğitici bir sınav var mı?

Sınava tabi tutulananların
%48.1'i (13/27) ise
yapılan sınavların
eğitime katkısı olacak
içerikte
düzenlenmediğini belirtti

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- Kliniğinizde TUK'un belirlediği resmi rotasyon sürelerine uyum tam mı?

Radyoloji ✖

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ✖

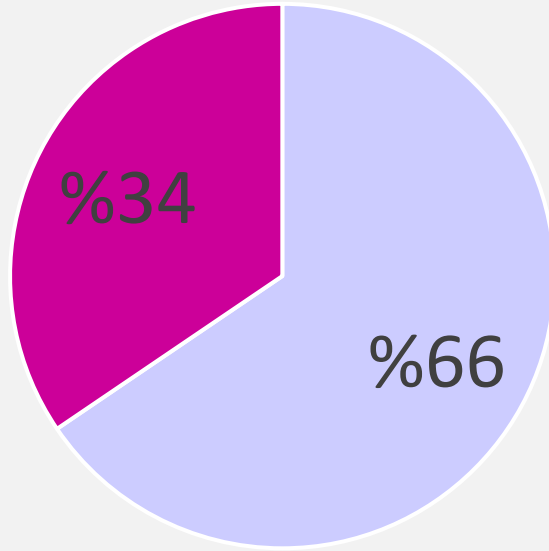
Göğüs Hastalıkları ✖

Yoğun Bakım ?

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- Kliniğinizin mikrobiyoloji laboratuvarı var mı?
- Mikrobiyoloji rotasyonu yapıyor musunuz?

Mikrobiyoloji Laboratuvarı

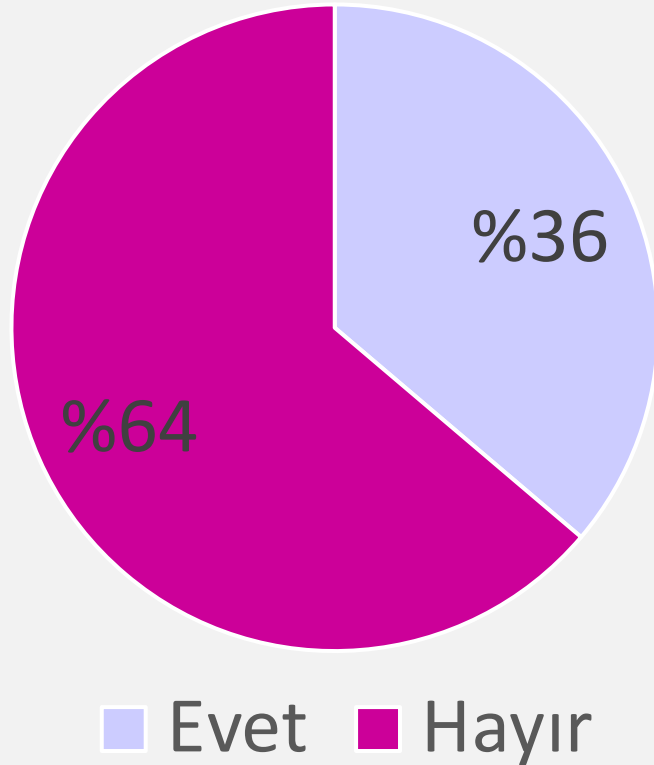

Var Yok

**Mikrobiyoloji
laboratuvarı
olmayanların %35'i
mikrobiyoloji rotasyonu
yapamıyor**

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

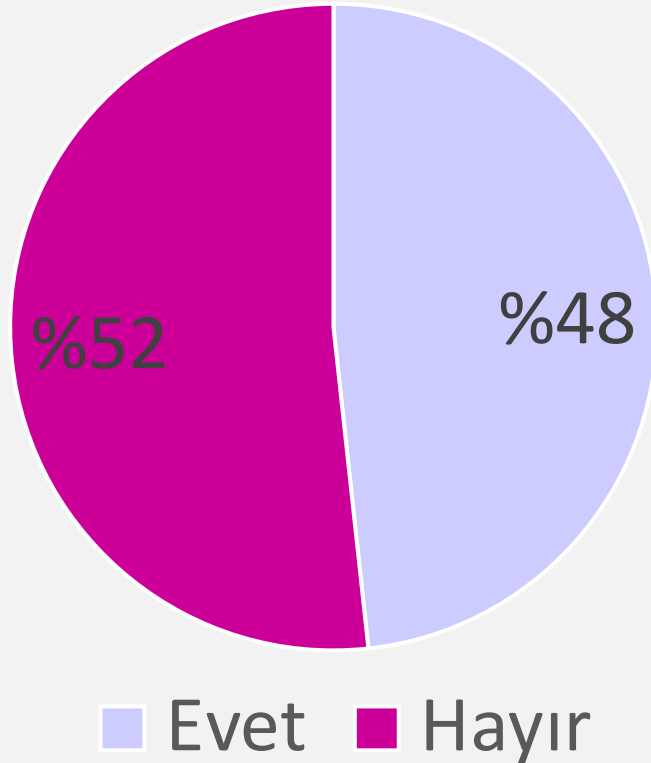
- Uzmanlık eğitimi sürecinin bir kısmında enfeksiyon kontrol komitesi işleyişine dahil oluyor musunuz?

Toplumda ve hastanede enfeksiyon hastalıklarının önlenmesi ve kontrolünde beceri kazandırmak, enfeksiyonların önlenmesinde etkin rol almalarını sağlamak ve diğer disiplinlerle iş birliğini geliştirmek (TUK çekirdek eğitim müfredatı 2021)

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

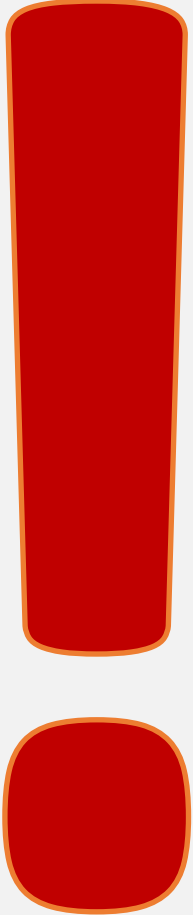
- Bilimsel çalışma yapmanız konusunda teşvik ediliyor musunuz?

Bilimsel araştırma projelerinde yer alma ve kaynakları eleştirel değerlendirme becerisi kazandırabilmek

Araştırmaların doğru değerlendirilmesi için gerekli epidemiyolojik ve istatistik bilgilere sahip olmalarını sağlamak
Ortak projelerle takım çalışması ve bireysel gelişimlerine katkı sağlamak
(TUK çekirdek eğitim müfredatı 2021)

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Asistan hekimlerin
%32.7'si (19/58)
hastanelerinde ilgili
birimlerin olmaması
sebebiyle hematoloji,
onkoloji ve
transplantasyon
ünitesindeki hastaların
takibini yapamıyor

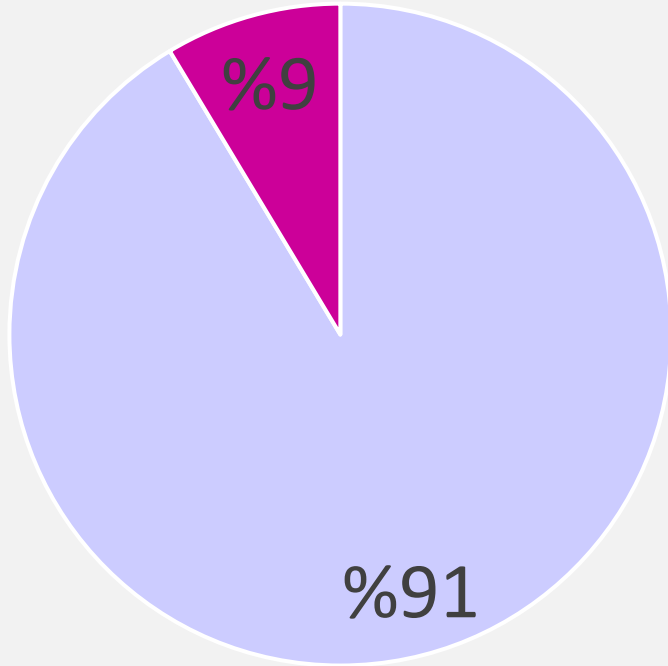

**KLİNİKLER
ARASI
ROTASYON**

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

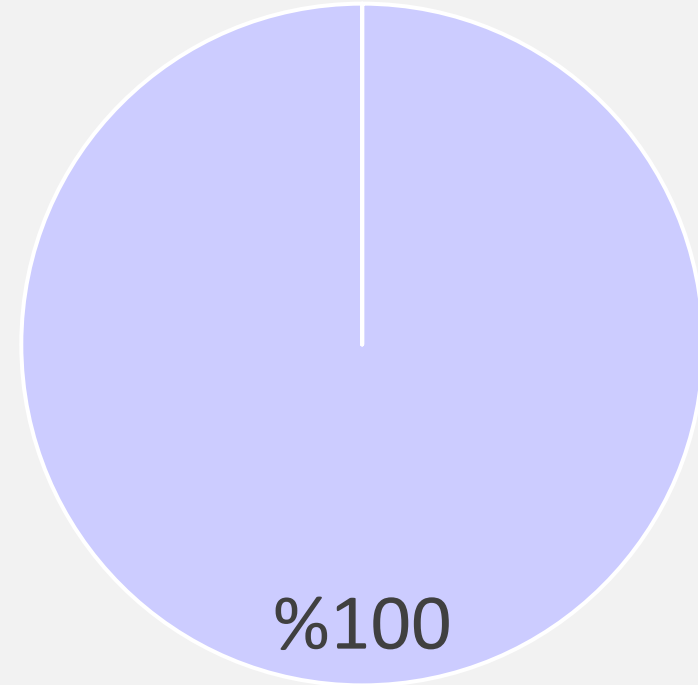
İyi şeyler de oluyor...

Yoğun Bakım Hastalarına Konsültasyon Hizmeti

■ Evet ■ Hayır

HIV, Hepatit B ve Hepatit C Tanılı Hastaların Takibi

■ Evet

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- Kliniklerde tutulan nöbet sayısı
 - %50'si (29/58) ayda < 4 nöbet
 - %50'si (29/58) ayda 4-8 nöbet
- Asistan hekimlerin **%46.6'sı (27/58)** nöbet ertesi izin hakkı kullanamıyor
 - **%31'inin (18/58)** nöbet sırasında dinlenebileceği, yemek yiyebileceği bir fiziki ortamı yok

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

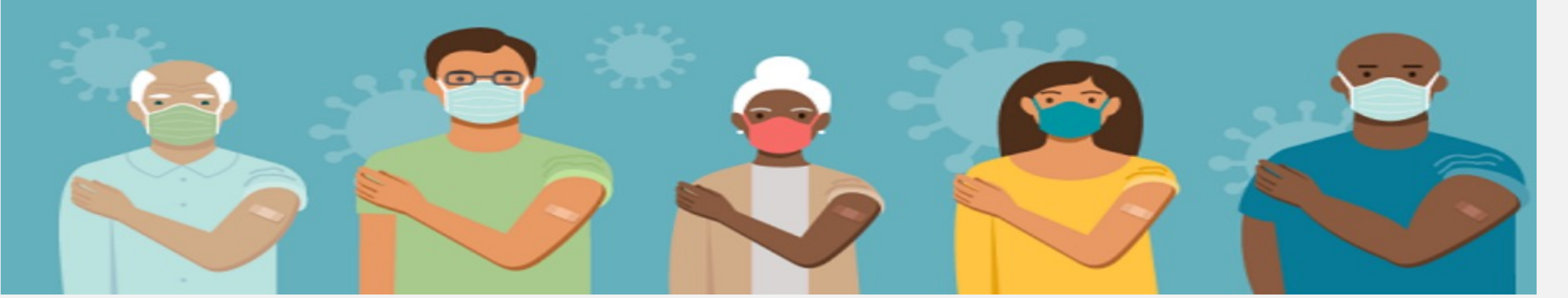
- Eğitiminiz sonunda ayaktan ve yatan hastaların takibini yapma konusunda kendinizi yeterli hissedeceğinizi düşünüyor musunuz?

%70.7

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

* COVID-19 Pandemisi *

- Ayaktan başvuran ve yatırılarak takip edilen hastaların primer bakımı ve konsültasyon hizmeti
- Salgın yönetimi
- Aşılama
- Hastaların uzun dönem takibi
- Numune alma

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- Asistan hekimlerin **tamamı** pandemi süresince iş yükünün arttığını ve **%91.3'ü (53/58)** eğitim sürecinin aksadığını belirtti
- %50'si (29/58) pandemi sürecinin meslek hayatına katkısı olmadığını düşünüyor

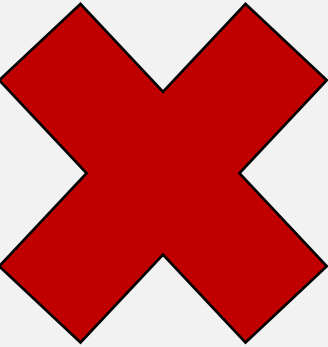
Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- Pandemi sebebiyle iş yükünün artması ve eğitim sürecinin aksaması, iş tanımlarındaki belirsizlik asistan hekimlerde motivasyon kaybına sebep oldu

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- Asistan hekimlerin esas hedefi eğitim almaktır
- Pandeminin getirdiği iş yükünün büyük bir kısmının asistan hekimlerce karşılanması doğru değildir

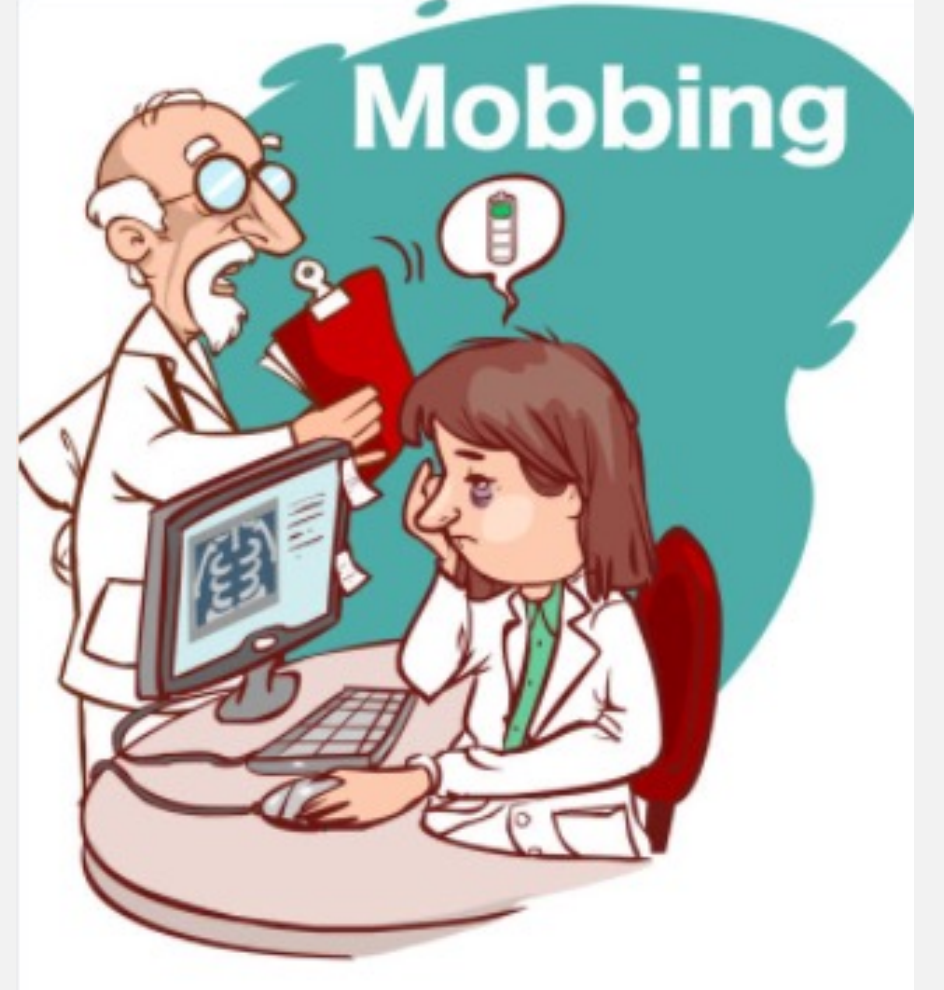

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- COVID-19 pandemisi asistan hekimlerin **%63.6'sının (35/55)** uzmanlık tercihinin sorgulamasına sebep oldu
 - İş yükünün artması
 - İş tanımının belirsizleşmesi
 - SARS-CoV-2 PCR pozitif olan servis ve yoğun bakım hastalarının takibi
- Asistan hekimlerin %43.1'i (25/58) Sağlık Bakanlığı tarafından verilmesi vadedilen ek ödemeyi alamadı
 - Ek ödeme alamayan hekimlerin tamamı bununla ilişkili motivasyon kaybı yaşadığını dile getirdi

Anket Sonuçları - Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- Mobbing, gücü elinde bulunduran kişinin ya da grubun, diğerlerine psikolojik yollardan uzun süreli sistematik baskı uygulamasıdır
- Asistan hekimlerin **%56.9'u (33/58)** eğitim hayatı süresince mobbinge maruz kaldığını dile getirdi
 - ☐ %66.6 öğretim üyesi
 - ☐ %48 kıdemli asistan
 - ☐ %18.1 uzman hekim
 - ☐ %9 başhekim

Anket Sonuçları- Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- **Asistan hekimlerin %51.7'si (30/58) yeniden tercih etme şansı olsa İHKM uzmanlığını tercih etmeyeceğini söylüyor**
 - COVID-19 pandemisinin iş ve hasta yükünü artırmış olması
 - Hasta takibi sırasında diğer branşlara bağımlılığın fazla olması
 - Verilen emeğin toplum/hasta veya meslektaşları tarafından değersizleştirilmesi
 - Konsültasyon ve acilde değerlendirilen hasta sayılarının artması
 - Ekonomik açıdan yaşanan hak kayıpları

Özetle

- Asistan hekimin önceliği her nerede çalışıyorsa çalışsın eğitim almaktır
- Eğiticiler tarafından çekirdek eğitim müfredatı iyi bilinmeli ve tüm kliniklerde eksiksiz uygulanmalıdır
- Klinik dışı rotasyonlara ek olarak klinik içi rotasyonlar da standardize edilip zorunlu hale getirilmelidir
- Klinikler arası teorik ve pratik eğitim imkanları eşitlenmelidir
- Çekirdek eğitim müfredatına uygun eğitim veremeyecek klinikler bağımsız denetleyiciler tarafından belirlenmeli, eğitici/öğrenci oranı her daim göz önünde bulundurulmalıdır
- Pandemi süresince SARS-CoV-2 PCR pozitif hastaların tedavi ve takibinde İHKM asistan hekimlerinin rolü belirlenmeli ve diğer branş hastalarının takibi konusunda belirli sınırlar çizilmelidir
- Asistan hekimlerin eğitimi için uygun fiziksel ve psikolojik çalışma ortamını oluşturmak her eğitim kliniğinin önceliği olmalıdır

